

Dosarul nr. 2ra-1522/18

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud: V. Severin)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, V. Buhnaci, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

12 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Maria Botnar,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Botnar împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Inspectoratul de Poliție Orhei, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin tragerea ilegală la răspundere contravențională,

împotriva deciziei din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Maria Botnar și menținută hotărârea din 31 octombrie 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 20 aprilie 2017, Maria Botnar a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul de Poliție Orhei cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin tragerea ilegală la răspundere contravențională.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 09 septembrie 2014, în privința sa de către agentul constator Andrian Enachi din cadrul Inspectoratului de Poliție Orhei, a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție în baza art. 69 alin. (1) Cod contravențional, fiindu-i aplicată sancțiune sub formă de amendă în mărime de 20 u.c., ceea ce constituie 400 de lei. Potrivit procesului-verbal, dânsa, la 21 iulie 2014, fiind în incinta Inspectoratului de Poliție Orhei, l-ar fi înjurat în public pe Mitrofan Rotaru.

Maria Botnar a invocat că a contestat în termenul prevăzut de lege procesul-verbal și decizia agentului constator, motivând că la 21 iulie 2014 nu s-a aflat în incinta Inspectoratului de Poliție Orhei, dat fiind faptul că în acel moment era spitalizată și a suportat o intervenție chirurgicală la Spitalul raional Orhei. Prin hotărârea din 04 decembrie 2014, contestația a fost respinsă, însă prin decizia din 11 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău, hotărârea primei instanțe a fost casată, cauza fiind remisă spre rejudecare în instanța de fond. Astfel, prin hotărârea din 04 mai 2015 a Judecătoriei

Orhei, contestația a fost admisă, hotărâre ce ulterior a fost casată prin decizia din 08 iulie 2015 a Curții de Apel Chișinău, cauza fiind restituită spre rejudecare. La 25 noiembrie 2015, Judecătoria Orhei a admis contestația, hotărârea primei instanțe fiind menținută prin decizia din 15 ianuarie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

Reclamanta a menționat că anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei din 09 septembrie 2014, denotă ilegalitatea acțiunilor agentului constatatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Orhei, în rezultatul cărora a suportat cheltuieli considerabile în mărime de 2512 euro și 600,81 de lei. La momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, cât și pe parcursul examinării contestației de către instanțele de judecate, era angajată în câmpul muncii în Italia și respectiv, a suportat cheltuieli în mărime de 640 de euro pentru călătoriile tur-retur Italia – Republica Moldova, pentru a participa la ședințele de judecată. De asemenea, i-a fost cauzat prejudiciu material în sumă de 1872 de euro, cu titlu de venit ratat pentru 32 de zile de muncă, pentru o zi dânsa fiind retribuită cu 36 de euro.

Maria Botnar a susținut că s-a prezentat la toate ședințele de judecată, în perioada dată fiind nevoită să achite bani unei alte persoane pentru a munci în locul ei și a-și păstra locul de muncă. La fel, în Republica Moldova a suportat cheltuieli în sumă de 600,81 de lei pentru transport, în legătură cu deplasarea la Inspectoratul de Poliție Orhei, Judecătoria Orhei și Curtea de Apel Chișinău.

Reclamanta a afirmat că i-a fost cauzat și prejudiciu moral, provocat de suferințe psihice, pe parcursul examinării contestației simțind presiune din partea colaboratorilor de poliție, colegi ai agentului constatatator Andrian Enachi.

Maria Botnar a solicitat, în temeiul prevederilor Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, încasarea din bugetul de stat a sumei de 2512 euro și 600,81 de lei cu titlu de prejudiciu material și sumei de 100 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 31 octombrie 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Maria Botnar și menținută hotărârea din 31 octombrie 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Instanțele ierarhic inferioare au conchis că pretențiile Mariei Botnar nu cad sub incidența prevederilor Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, circumstanțele cauzei neîncadrându-se în cazurile reparării de către stat a prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor de judecată. Or, art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 prevede expres că este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma supunerii ilegale la arest contravențional, reținerii contravenționale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenționale de către instanța de judecată, temeuri neîntrunite în speță.

La data de 06 iunie 2018, Maria Botnar a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 31 octombrie 2017 a Judecătoriei Orhei,

sediul Central, sediul Buiucani, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului, recurenta a invocat că este eronată concluzia instanțelor ierarhic inferioare precum că pretențiile sale nu se încadrează în cazurile reparării prejudiciului material și moral de către stat în temeiul Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, deoarece prin hotărârile judecătorești s-a constatat cu certitudine că dânsa a fost ilegal trasă la răspundere contravențională și supusă sancțiunii contravenționale de către colaboratorii Inspectoratului de Poliție Orhei. Astfel, la judecarea cauzei, instanța de apel a interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău redactată integral, a fost expediată în adresa recurentei Maria Botnar la 03 mai 2018 potrivit scrisorii de însoțire nr. 5642 (f.d. 191, volumul I), lipsind date cu privire la recepționarea acesteia.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de Maria Botnar la 06 iunie 2018 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 27 iunie 2018, în adresa Ministerului Justiției, Ministerului Afacerilor Interne și Inspectoratului de Poliție Orhei a fost expediată copia recursului declarat de Maria Botnar, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 17 iulie 2018, Inspectoratul de Poliție Orhei a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 31 octombrie 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Alte referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Maria Botnar este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Maria Botnar nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs sunt similare celor indicate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și în cea de apel, în privința cărora s-au expus instanțele ierarhic inferioare.

Astfel, nu poate fi reținut ca temei al admisibilității recursului, argumentul invocat de către Maria Botnar precum că pretențiile sale cad sub incidența Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, deoarece pentru angajarea răspunderii statului pentru tragerea ilegală la răspundere contravențională urmează a fi întrunit cel puțin unul dintre temeiurile exhaustive stabilite de legiuitor în art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea menționată – este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma supunerii ilegale la arest contravențional, reținerii contravenționale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenționale de către instanța de judecată. La caz însă, amenda contravențională nu a fost aplicată de către instanța de judecată, ci de agentul constator din cadrul Inspectoratului de Poliție Orhei, decizia căruia a fost ulterior anulată de Judecătoria Orhei.

Prin urmare, argumentele recursului se referă doar la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Codul de procedură civilă are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar nu și temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Maria Botnar ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Maria Botnar se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Dumitru Mardari

Luiza Gafton